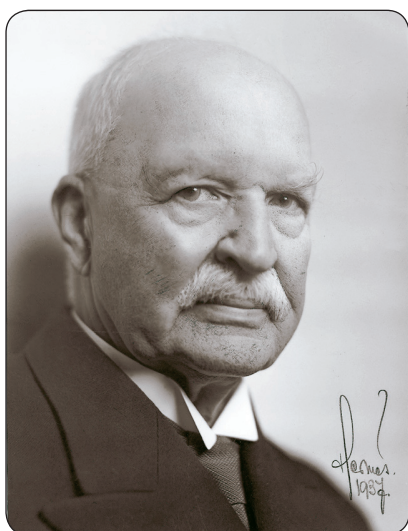

Kempestiftelserna

Årsredogörelse 2018

J C Kempe 1799 – 1872

Seth M Kempe 1857 – 1946

Stiftelserna
J C Kempes Minne
och
Seth M Kempes Minne

Stiftelserna har till huvudsakligt syfte att ifråga om Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län främja vetenskaplig forskning samt vetenskaplig och annan undervisning och utbildning, så ock religiösa, välgörande, sociala, konstnärliga och andra därmed jämförliga kulturella ändamål ävensom att främja nämnda läns jordbruksnäring.

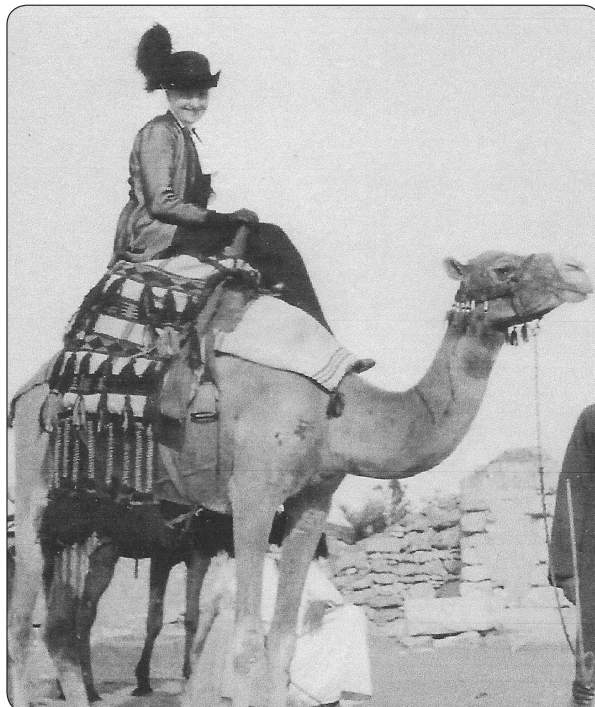
Lotty Bruzelius

– Kempestiftelsernas grundare

Lotty Bruzelius, dotter till J C Kempe i hans äktenskap med Charlotte Franzén, föddes 1855. När Lotty var 17 år dog hennes far. För att kunna skifta arvet mellan JC:s 12 barn, varav 11 överlevde honom, bildades 1873 Mo och Domsjö AB. Detta arv kom att framgångsrikt förvaltas av Lottys bröder av vilka Seth, född 1857 stod henne närmast.

Vid 27 års ålder gifte sig Lotty med professorn och livläkaren hos Oskar II, Ragnar Bruzelius, som var änking efter Lottys syster Helena. Lotty Bruzelius blev tidigt änka och ägnade sig då åt välgörenhet. Hennes omtanke och gåvor riktades framförallt mot landets tre nordligaste län.

Till höger: Lotty Bruzelius i Egypten.

Stiftelsernas förvaltning

Stiftelserna förvaltas av en gemensam styrelse vars ledamöter är Alice Kempe, Fil. Dr. Torbjörn Widmark och Professor Jacob Odeberg. Ordförande är sedan 2018-07-01 jägmästare Alice Kempe, barnbarnsbarn både till Seth M Kempe och till hans syster Bertha Salin. Ordföranden och Torbjörn Widmark utgör Stiftelsernas arbetsutskott. Suppleanter är Tekn lic. Carl Kempe, sonson till Seth M Kempe, samt civilingenjör Henrik Essén och chefsjurist Lars Ericson. Carl Kempe har dessutom fått en ny roll som ständigt sekreterare.

Stiftelserna har sitt säte i Örnsköldsvik och står under tillsyn av Länsstyrelsen i Västernorrlands Län. Stiftelsernas revisorer är Benne Odén och auktoriserade revisorn Rikard Grundin, Ernst & Young, båda Örnsköldsvik. Stiftelserna är numera i första hand forskningsstiftelser, som har till huvudsakligt syfte att i Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län främja vetenskaplig forskning samt vetenskaplig och annan undervisning och utbildning.

För ytterligare information, se Stiftelsernas hemsida, www.kempe.com.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR

Stiftelsen

J C Kempes Minne

Stiftelsen

Seth M Kempes Minne

Genom gåvobrev 361107 skapade Professorskan Lotty Bruzelius, född Kempe, Stiftelsen J C Kempes Minne (JCK). I hennes testamente 361211 förordnades Stiftelsen Seth M. Kempes Minne (SMK), som började sin verksamhet efter hennes bortgång 410111.

Styrelsen för Stiftelserna avger härmed berättelse över verksamheten under år 2018, det 82:e verksamhetsåret för JCK och det 77:e för SMK. Styrelsen har under året haft två ordinarie sammanträden och två per capsulam sammanträden. Dessutom har styrelsens arbetsutskott haft fyra anslagsberedningar.

Marknadsvärdet av Stiftelsernas förmögenhet 2018-12-31 var 3 332 Mkr (3 889 Mkr) efter avdrag för skulder, siffrorna inom parentes är för 2017.

Baserat på marknadsvärdet var förmögenheten till 51 % placerad i aktier Holmen A, 12 % i aktier Holmen B, och 37 % i övriga likvida tillgångar.

Årets intäkter uppgick till 109 Mkr (90 Mkr). I enlighet med Stiftelsernas ändamål utdelades 85 Mkr (73 Mkr).

Antalet beviljade anslag var 72 med ett genomsnittligt belopp av cirka 1,2 Mkr, inklusive 3 mindre anslag beviljade av AU inom ett ramanslag.

Till **Luleå Tekniska Universitet (LTU)** har anslagits 25 Mkr, i första hand till en ny dator-tomograf till Träteknik i Skellefteå, till postdocs och utrustning till Rymdteknik, till utrustning för Mineralogi, Materialvetenskap, GPU-lab och till en Högeffekt-laser.

SLU Umeå har totalt erhållit 12 Mkr. Större anslag har gått till ett postdoc-program för Boreala skogar, till Instrumentering för Metabolomics-analyser, till en doktorand för Planering av skogsbruk och till ett Epifluorecensmikroskop.

Umeå Universitet har mottagit totalt 44 Mkr. De största anslagen har gått till två forskare, som fått högsta betyg av European Research Council, ERC, den ena inom Ekologi och den andre inom Medicinsk Kemi, (se sid 5). Dessutom har större anslag beviljats till Teknisk metodutveckling inom ultraljudsavbildning, 4 postdocs med driftskostnader inom Molekylärbiologi, Prediktion av prostatacancer, Adaptiva strategier för arktiska bakterier, tre Postdocs inom UPSC, tre inom Kemi och två inom MIMS, samt till utrustning och postdocs inom Fysik, Kemi, Humanbiologi och Onkologi.

Mittuniversitetet har erhållit 3 Mkr till studier av Nanocellulosaapplikationer vid MoRe Research i Örnsköldsvik.

BALANSRÄKNING FÖR

Kempestiftelserna 2018

Mkr	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Tillgångar</i>					
A-aktier i Holmen AB	238	239	239	239	239
B-aktier i Holmen AB	56	56	56	56	56
Tillgodo på bank och i aktier	371	425	428	623	800
Summa	665	720	723	918	1095

Eget kapital och skulder

Stiftelsekapital	554	609	617	798	949
För anslag disponibla medel	6	4	4	3	8
Beviljade ej uttagna anslag	105	107	102	117	138
Summa	665	720	723	918	1095

Stiftelsernas aktier i Holmen AB hade vid årsskiftet ett marknadsvärde av 2 093 Mkr vid kursen 178 kr/aktie för A och 174,94 för B. Stiftelsernas aktieinnehav uppgår till 7,0 % av aktiekapitalet i Holmen AB.

5-årssammanfattning

Sett över fem år (2014 - 2018) har Stiftelserna delat ut 353 Mkr av vilka 4 Mkr återlagts. Luleå Tekniska Universitet har tilldelats netto 97 Mkr, Umeå Universitet 177 Mkr, SLU och SkogForsk tillsammans 57 Mkr och Mittuniversitetet med relaterad forskning i Örnsköldsvik 16 Mkr.

År	2014	2015	2016	2017	2018
Nettoförmögenhet, Mkr	2 451	2 617	3 105	3 889	3 332
Summa intäkter, Mkr	69	78	81	90	109
% av nettoförmögenhet	2,8	3,0	2,6	2,3	3,3
Summa beviljat, Mkr	60	67	69	73	85
% av intäkterna	87	85	85	81	78

Rymdforskning

LTU driver i samarbete med IRF och SSC Esrange avancerad rymdforskning både i Kiruna och i Luleå. För att ytterligare förstärka denna inriktning har LTU värvat den avgående generaldirektören för Rymdstyrelsen, Olle Norberg, som vicerektor för LTU. Sedan 2014 har LTU också installerat två högt meriterade internationella professorer, Javier Martin-Torres med huvudinriktning Exoplanetforskning och M Reza Emami med huvudinriktning

Rymdresursutnyttjande. Båda ingår i Wallenbergstiftelsernas satsning på starka forskningsområden inom LTU och har fått väsentliga anslag av oss. Nationellt innebär det ett nära samarbete med IRF och SSC Esrange i Kiruna och internationellt med bl.a. Cambridge University och Harvard University. LTU har tillsammans med IRF aktiviteter inom hela kedjan kring en satellit, från byggandet av instrument till satellitplattformar.

KORE (KOMPact Rover for Exploration) is a low-cost, re-usable, rover multi-purpose platform designed based on the popular Rocker-Bogie design used in the Mars Rover. KORE is a very robust rover designed with commercial off-the shelf components. Its primary objective is to host a multitude of instruments for operating in environments on Earth like mines which are analogous to the extra-terrestrial subsurface environments such as caves, lava tubes, impact craters etc. KORE was developed at the Inspire Lab in Luleå University of Technology for the MINAR6 (Mine Analog Research) campaign, which took place in September 2018 at Boulby Underground Laboratory, UK organised by the UK Centre of Astrobiology.

KORE arbetande 1,1 km under markytan i Boulbygruvan.

Skogsplanläggning

Skoglig resurshushållning inom SLU har fått anslag till ett doktorandprojekt, där ett skogsföretag, Holmen, ställer upp med en industridoktorand. Syftet med projektet är att kartlägga noggrannheten (felen) i den information som ligger till grund för skoglig planering, att kartlägga effekter av felen och att utveckla metodik för att i den skogliga

planeringen ta hänsyn till informationens osäkerhet. Även noggrannhetens betydelse vid övergång från dagens avdelningsbegrepp (bestånd) som enhet i planeringen till dynamiska åtgärdsenheter kommer att studeras. Projektet är, som vi ser det, en utmärkt form för samarbete mellan det praktiska skogsbruket och akademien.

European Research Council, ERC

I fjolårets årsredogörelse informerades om Stiftelsernas syn på forskare inom regionen, som fått högsta utvärdering av ERC, men inga anslag. I år fick vi det första ärendet inom Starting Grants, där Ronnie Berntsson, Medicinsk teknik, UMU, fick A-utvärdering. Han har av oss fått ett anslag för utrustning och postdoc-stipendier för sina strukturella studier av grampositiva typ 4 sekretionssystem för

att få underlag till en ännu bättre ansökan till ERC. Ellen Dorrepaal, Ekologi, UMU, vill utveckla nya tekniker som förbättrar kunskapen om ekosystem och biogeokemiska processer framför allt under vintertid. Hon fick A-utvärdering inom Consolidator Grants och fick även hon bidrag från oss till utrustning och postdoc-stipendier för att skaffa underlag till en ny ansökan hos ERC.

Ny ordförande

Sedan 2018-07-01 är Alice Kempe ny ordförande i Kempestiftelserna medan den tidigare ordföranden Carl Kempe tagit rollen som ständig sekreterare och sköter den dagliga kontakten med anslagstagare, banker och myndigheter. Alice är född 1967, jägmästare och ättling i rakt nedstigande led till J C Kempe både på sin fars och sin mors sida. Hon har

som suppleant deltagit aktivt i Stiftelsernas arbete sedan 2001. Efter anställning som byrådirektör på Skogsstyrelsen och departementssekreterare på Näringsdepartementet har hon sedan 2001 arbetat med forskningsfinansiering på Energimyndigheten. I dessa roller har hon haft många internationella uppdrag och samarbeten.

Alice Kempe

Den tidigare ordföranden Carl Kempe tog över som ordförande vid sin fars bortgång 1979. Då kunde Stiftelserna dela ut ca 2 Mkr per år. Så även om penningvärdet förändrats, så är det en dramatisk ökning av Stiftelsernas utdelningskapacitet, som ägt rum. Därigenom har Stiftelserna fått möjlighet att

spela en viktig roll för utvecklingen av universiteten i regionen och har som följd av detta funnit att man bäst uppfyller donators intentioner att främja de tre nordligaste länen genom att bli en forskningsstiftelse.

Kempestiftelserna

Adress: Kempestiftelserna, Box 70, 891 22 Örnsköldsvik

Telefon: 0660-75115

E-post: info@kempe.com

Hemsida: www.kempe.com